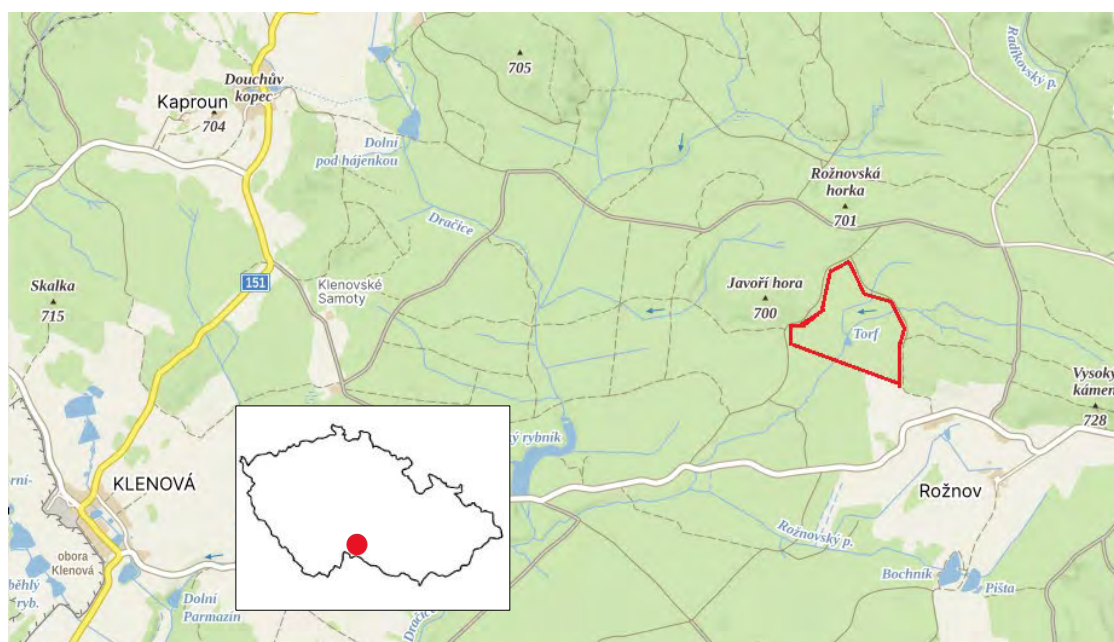

Karta péče ostrova přírody

Rašeliniště Torf

Pohled na rašeliniště s vyobrazením ohrožené rosnatky okrouhlolisté (*Drosera rotundifolia*).

49.0662953N, 15.2229997E

Název: Rašeliniště Torf

Výměra: 22,5 ha

Evidenční číslo: 064

Organizační jednotka LČR (OŘ, LS): Oblastní ředitelství Vysočina, Lesní správa Český Rudolec

Rok zařazení mezi ostrovy obnovy přírody: 2025

Údaje o lokalizaci ostrova:

- LHC Český Rudolec JPRL 253C
- Katastrální území Matějovec, parcela 2132/4, 133, 2132/1 (část)
- Lokalita je součástí přírodního parku Česká Kanada

Předmět péče: rašeliniště

Popis předmětu péče:

Rašeliniště Torf představuje typický příklad údolního rašeliniště v široké mělké sníženině v pramenné oblasti bezejmenného toku náležejícího do povodí potoka Dračice. Geologické podloží tvoří hrubozrnný granit moldanubického plutonu překrytý rašelinným ložiskem kvarterního stáří. Uloženiny rašeliny zde lze označit jako rašeliniště smíšeného původu, tzn., že se jedná o přechod mezi vrchovištěm – rašeliništěm syceným srážkovou vodou z vyvěrajících pramenů nebo drobných toků. Z klimatického hlediska se jedná o chladnou oblast (CH7) s relativně vysokými srážkovými úhrny.

Popis současného stavu v souvislosti s předmětem péče:

V minulých letech došlo k odstranění vegetačního krytu z plochy o velikosti 1 ha, na obtokové strouze se zbudovalo 9 přehrázek. Vybudované hrázky zaručují částečné lokální zvýšení hladiny spodní vody, zpomalení degradace narušených ploch a snížení odtoku vody z rašeliniště. Došlo také k odtěžení odumřelé vrstvy rašeliny k hladině podzemní vody ve střední části rašeliniště, což má vytvořit plochu pro spontánní obnovu rašelinotvorných procesů. Dále byla vybudována vodní nádrž o výměře 0,25 ha v západní části lokality pod vlastním rašeliništěm, díky níž by se měl zadržením maximálního množství srážkových vod zvýšit celkový objem vody zadržovaný v rašeliništi.

Pokud zhodnotíme současný stav z pohledu rostlinných společenstev, tak se nám na lokalitě stále zachovala vegetace přechodových rašelinišť. Nacházíme zde poměrně rozsáhlé, otevřené, trvale zvodnělé porosty rašelinišť s dominantními rašelínky a s bohatou populací ohrožené rosnatky okrouhlohlísté (*Drosera rotundifolia*) v bylinném patře. Právě masožravá rosnatka okrouhlohlístá je typickým příkladem konkurenčně slabého, světlomilného druhu, který je schopen přežívat jen na otevřených, zvodnělých plochách rašelinišť s nízkým zápojem bylinného patra.

Druhy brouků, svědčící o značné biologické hodnotě této lokality, byly nalezeny ve skupinách způsobem svého života přímo vázaných na vodní prostředí, jako jsou potápníci a vodomilové. Například z osmi druhů potápníků rodu *Hydroporus*, které zde byly zatím zjištěny, patří mezi nejvzácnější druhy *Hydroporus obscurus*. Jedná se o potápníka velikosti pšeničného zrnka, který žije především na rašeliništích a rašelinných mokřadech v horských oblastech. Rašeliniště Torf je dosud jedinou známou lokalitou tohoto druhu na Dačicku.

Také v dalších skupinách hmyzu byly na této lokalitě nalezeny některé pozoruhodné druhy, zejména mezi vážkami. Vyskytuje se zde například šídlo sítinové (*Aeshna juncea*), obývající kyselé vody s nízkým pH, nejčastěji na rašeliništích.

Historický vývoj ekosystému, který je předmět péče, nebo biotopu předmětu péče:

V kontextu současné krajiny představuje rašeliniště Torf zajímavou lokalitu dokumentující dávnou i relativně blízkou historii krajiny v centru České Kanady. Ukazuje se zde, jak hospodářské využití a přírodní fenomény prostředí společně ovlivnily charakter území, které je v současnosti přírodovědně i kulturně cenné a zajímavé. Rašeliniště bylo součástí rozsáhlého lesního komplexu a v katastru nemovitostí bylo dokonce specifikováno jako samostatný pozemek, což je patrné např. na pozemkových mapách z roku 1830 a 1874. Pokud byla tímto způsobem lokalita v rámci jednoho majetku vyčleněna, musela se svým charakterem odlišovat od zbytku rozsáhlého lesa. Je pravděpodobné, že na tomto pozemku pro jeho silné zamokření les nikdy nerostl. Bezlesí v místě rašeliniště je patrné např. na císařských otiscích již z roku 1764.

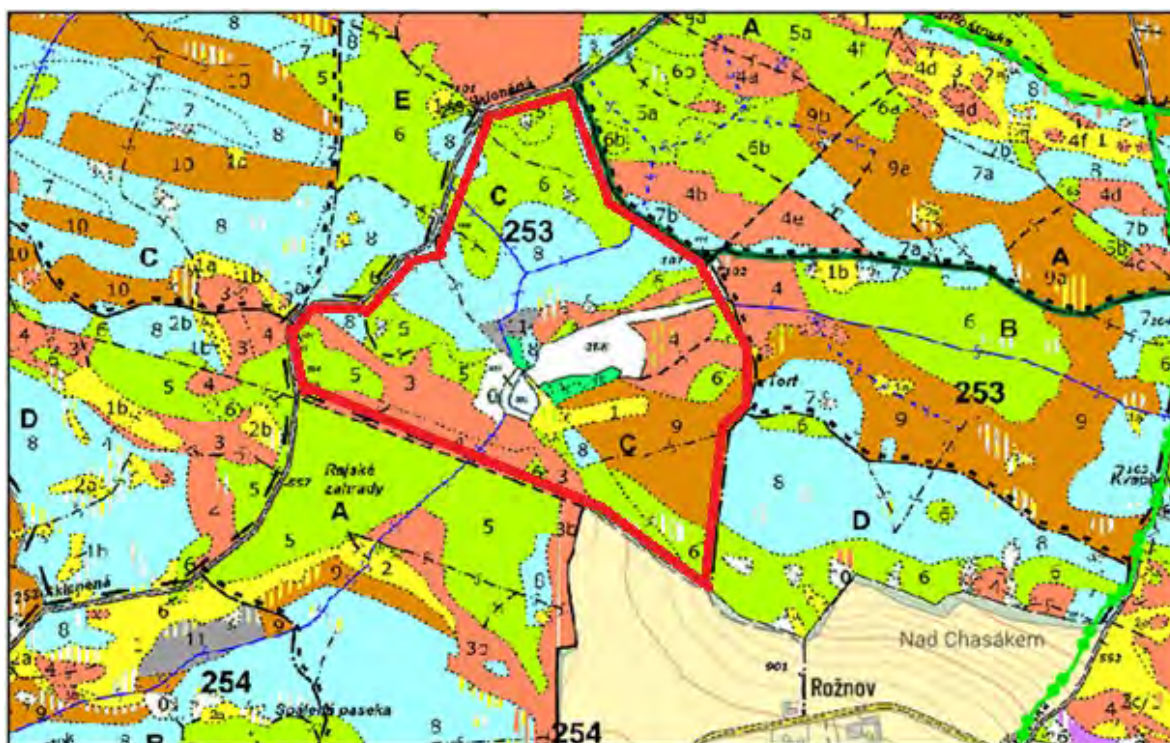
Rašeliniště se zde tvořilo ve vlhkém a chladném klimatu poledových dob a jeho stáří může být až několik tisíc let. V ploché sníženině se postupně vytvořily vrstvy rašelinného humolitu o mocnosti dosahující místy přes 2 metry, v průměru však okolo 100 – 150 cm. Vznik rašeliniště byl podmíněn výskyty, četných pramenů a častými záplavami území.

Popis plánované péče:

Management zaměříme na provádění opatření ve prospěch rašeliniště. Veškerá opatření byla, jsou a budou prováděna s cílem obnovit podmínky, které by na lokalitě existovaly, pokud by nebyla odvodněná.

V přiléhajících porostních skupinách, tzn. v celém dílci 253 C budeme provádět pěstební a těžební činnosti pro podporu biodiverzity, stability a diferenciaci lesních porostů. Jedná se zejména o vyloučení holosečného hospodaření, maximálního využití přirozené obnovy kombinací maloplošných clonných sečí a výběrů po ploše, výchovy lesních porostů zaměřené na diferenciaci jak prostorovou, věkovou a druhovou (strukturní probírky) atd. Nedílným opatřením bude i ponechávání dostatečného množství hnědé hmoty v porostech pro podporu organismů vázaných na odumřelé dřevo.

Porostní lesnická mapa LHC Český Rudolec se zákresem hranic ostrova.

Pohled na rašeliniště od vybudované vodní nádrže

Rašeliniště Torf